

राज्यात माहे डिसेंबर २०१३ व जानेवारी, २०१४ मध्ये अवेळी पाऊस व गारपीटीमुळे शेती / फळ पिकाचे झालेल्या नुकसानी करीता आपद्ग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत उपलब्ध करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्र. सीएलएस २०१४/प्र.क्र. ७६/म-३
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक : ११ एप्रिल, २०१४

वाचा -

- १) केंद्रीय गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र. ३२-३/२०१३, एनडीएम-१, दि.२८ नोव्हेंबर, २०१३ (राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधी - SDRF चे सुधारित दर)
- २) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीएलएस २०१२/प्र.क्र.१५७/म-३, दिनांक ३० जानेवारी, २०१४ (स्थायी आदेश)
- ३) केंद्र शासनाच्या कृषी मंत्रालयाचे पत्र क्र.१२/२/२०१४-डिएम-१, दि. १२.३.२०१४ (निवडणूक आचारसंहितेबाबतच्या सूचना)

प्रस्तावना :-

डिसेंबर २०१३ व जानेवारी २०१४ मध्ये गारपीट व अवेळी पाऊस यामुळे राज्यात काही ठिकाणी शेती व फळपिकांचे नुकसान झाल्याची बाब शासनाच्या निदर्शनास आली आहे. जिल्हाधिकारी यांनी सादर केलेल्या अहवालानुसार २३५४७.८९ हे. शेतीपिकांचे व ९३८४.२८ हे. वरील फळपिकांचे ५०% पेक्षा जास्त नुकसान झाले आहे. त्याकरीता केंद्र शासनाच्या निर्धारित दरानुसार बाधित शेतकऱ्यांना मदत देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे :-

शासन निर्णय:-

राज्यात डिसेंबर २०१३ ते जानेवारी २०१४ मध्ये झालेली गारपीट व अवेळी पाऊस यामुळे २३५४७.८९ हे.शेतीपिकांचे व ९३८४.२८ हे. वरील फळपिकांचे असे एकूण ३२९३२.१७ हे. क्षेत्राचे ५०% व त्यापेक्षा जास्त नुकसान झाले आहे. शेती व फळ पिकांच्या नुकसानीसाठी राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधी (SDRF) च्या खालील दरानुसार मदत देण्यात यावी.

- अ) कोरडवाहू शेतीस रु. ४,५००/- प्रती हेक्टर.
- ब) ओलिताखालील शेतीस रु. ९,०००/- प्रती हेक्टर .
- क) बहुवार्षिक फळपिकांकरीता रु. १२,०००/- प्रती हेक्टर .

उपरोक्त मदत पेरणी केलेल्या क्षेत्राच्या मर्यादेत जास्तीत जास्त २ हेक्टर मर्यादेपर्यंत अनुज्ञेय राहिल. कोरडवाहू व ओलिताखाली शेतीसाठी मदतीची किमान मर्यादा रुपये ७५०/- व बहुवार्षिक फळपिकांकरिता मदतीची किमान मर्यादा रुपये १५००/- इतकी राहिल.

२. शेती व फळपिकास पुढील अटींच्या अधीन राहून मदत करण्यात यावी.

- i) प्रचलित नियमानुसार शेती / बहुवार्षिक फळपिकाच्या नुकसानीकरीता मदत ५० टक्के अथवा त्याहून अधिक नुकसान झालेल्यांना अनुज्ञेय राहिल.
- ii) प्रचलित पध्दतीनुसार सदर पंचनामे कृषी सहायक, तलाठी व ग्राम सेवक यांच्या संयुक्त स्वाक्षरीने पूर्ण केलेल्या क्षेत्रासाठी मदत अनुज्ञेय राहिल. नुकसानीबाबतची आपत्तीनिहाय व जिल्हानिहाय अंतिम आकडेवारी तसेच त्यासाठी किती निधीची आवश्यकता राहिल, याबाबतची माहिती कृषी विभागाने उपलब्ध करून द्यावी.
- iii) संबंधित बाधितांच्या बँक बचत खात्यात मदतीची रक्कम थेट जमा करण्यात यावी.
- iv) कोणत्याही बाधितांना रोखीने किंवा निविष्टा स्वरूपात मदत करण्यात येऊ नये.
- v) नुकसानीकरीता मदतीची रक्कम खातेदारांच्या बँक खात्यावर थेट जमा करताना मदतीच्या रक्कमेमधून कोणत्याही बँकेने कोणत्याही प्रकारची वसुली करू नये. याकरिता सहकार विभागाने योग्य ते आदेश निर्गमित करावेत.
- vi) उक्त कार्यवाहीसाठी लागणाऱ्या अतिरिक्त खर्चासाठी (प्रवास, इंधन, कार्यालयीन खर्च इ.) वाटप केलेल्या रकमेच्या ०.५ टक्के रक्कम जिल्हाधिकारी यांना वितरीत करण्यात यावी. सदर रकमेतून जिल्हाधिकारी यांनी मदत वाटपाचे काम सुरळीतपणे व विहित मुदतीत तातडीने पूर्ण करावे.

३. गारपीट व अवेळी पाऊस यामुळे झालेल्या नुकसानीसाठी शेतक-यांना खालील उपलेखाशीर्षामधून मदत उपलब्ध करून द्यावी.

"मागणी क्र.सी-६, २२४५, नैसर्गिक आपत्तींच्या निवारणासाठी सहाय्य (योजनेतर), ०२, पूर चक्रीवादळे इ., १०१ अनुग्रह सहाय्य, (९१) राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या मानकानुसार खर्च, (९१) (०५) पीक नुकसानीमुळे शेतक-यांना सहाय्य, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) (२२४५ २४५२) "

४. सदर शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२५१/२०१४/व्यय-९, दिनांक १० एप्रिल, २०१४ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०४१७१२२५०४८१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

अ. रा. जगताप

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव (सर्व मंत्रालयीन विभाग),
२. विभागीय आयुक्त (सर्व)
३. जिल्हाधिकारी (सर्व)
४. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षण), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
५. महालेखापाल कोषागार -२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. संचालक, लेखा व कोषागारे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
७. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
८. सह सचिव (कार्यासन म-११), मदत व पुनर्वसन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. कार्यासन अधिकारी, कार्यासन (अर्थसंकल्प-६/व्यय-९) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. कार्यासन अधिकारी, कार्यासन (आव्यप्र-१/आव्यप्र-२/म-७/म-११), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. कार्यासन अधिकारी, कार्यासन (१०-अ/१३-अ), कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. कार्यासन अधिकारी, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवडनस्ती म-३ कार्यासन,

प्रत माहितीसाठी अग्रेषित :-

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. मा. उप मुख्यमंत्री महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. मा.मंत्री, मदत व पुनर्वसन यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
५. मा.राज्यमंत्री, मदत व पुनर्वसन यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
७. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, यांचे स्वीय सहायक, विधानभवन, मुंबई.
८. सचिव, मदत व पुनर्वसन यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२
९. सचिव व संचालक, आपत्ती व्यवस्थापन, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.